

9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΗΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η 9η Φεβρουαρίου, ημέρα μνήμης του εθνικού ποιητή Διονυσίου Σολωμού, έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας από το 2017.

Η Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας περιλαμβάνει εκδηλώσεις σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας, αλλά και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, που διατηρούν τμήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ή ελληνικών σπουδών.

Με αφορμή αυτήν την ημέρα οργανώσαμε ένα αφιέρωμα για την ελληνική γλώσσα, το οποίο παρουσιάζουμε παρακάτω.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

➤ Τραγούδια για την γλώσσα

✓ **Γλωσσολαλιά:** τραγούδι-βίντεο

<https://tinyurl.com/3jshxres>

✓ **Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική:
απαγγελία-τραγούδι-pptx**

<https://tinyurl.com/4868vr3v>

➤ Θεατρική παράσταση για την ελληνική γλώσσα

<https://tinyurl.com/3d32nzhs>

➤ Βίντεο: Η γλώσσα των γλωσσών

<https://tinyurl.com/yckkzfvx>

➤ «Ο Αγρός των λέξεων»-ποίηση-pptx

➤ Βίντεο: Did you know you speak Greek?

(«Γνωρίζετε ότι μιλάτε Ελληνικά;»)

<https://tinyurl.com/ybzfxfjb>

ΓΛΩΣΣΟΛΑΛΙΑ-τραγούδι και βίντεο

<https://tinyurl.com/3jshxres>

Στιχουργός: Αθανασιάδου Σοφία
Μουσική: Θαλασσινός Παντελής.

Η γλώσσα που μου δώσατε μελώδισε στο στόμα,
ροδόσταμο που άνθισε στο πατρικό μου χώμα,
θαλασσινή η αύρα της, βουνίσια η πνοή της,
τον κόσμο όλο γύρισε, αλάργεψ' η φωνή της.

Η ανατολή τη λάτρεψε, η δύση την καρπώθη,
πόθο γλυκό ζωντάνεψε σ' αυτόν που τη ζυγώθη,
αθανασία γνώρισε στα έργα των ανθρώπων,
φεγγάριασε τη σκοτεινιά ξένων λαών και τόπων.

Γλώσσα μου μυριολάλητη πως να σε ασημώσω
που `σαι διαμάντι αδάμαστο, πέτρα για να στεριώσω,
έχω τον τρόπο μου εγώ την πέτρα να σηκώσω,
και αργυρούς θνητούς να βρω, τη γλώσσα ν' αρματώσω.

Αίσωπος, Όμηρος, Θαλλής, Ηρόδοτος κι Αισχίνης,
Σόλων, Σωκράτης, Σοφοκλής, Καβάφης κι Ευριπίδης,
Πίνδαρος, Πλάτων, Πλήθωνας, Κάλβος και Καζαντζάκης,
Ερατοσθένης, Ηράκλειτος, Σεφέρης, Καρυωτάκης,
Γκάτσος, Ελύτης, Αξελός, Παπαδιαμάντης, Ζέη
Αναγνωστάκης, Κούμας, Κουν, Μάτεσης, Ωριγένης,
Σικελιανός και Παλαμάς, Γαζής κι Αριστοτέλης,
Παπαντωνίου, Γιανναράς, Βρεττάκος, Καμπανέλλης,
Μαβίλλης, Σεβαστίκογλου, Ξενόπουλος, Διογένης,
και Μυριβίλης, Πιττακός, Δροσίνης, Δημοσθένης,
Επίκουρος, Ησίοδος, Γρυπάρης Καββαδίας,
Αναξαγόρας, Αρίσταρχος, Βενέζης και Βοργίας.

Η γλώσσα που μας δώσατε σμίλεψε το σκαρί μας,
το νου με γνώση μπόλιασε, πότισε την ψυχή μας,
μάγεψε πλανήτες πολλούς, ξελόγιασε την πέννα,
γένος και γης μπερδεύτηκαν, με μιας γενήκαν ένα.

Χαλάλι ήταν οι φθόγγοι της, θέριεψαν μύριες λέξεις,
οι λέξεις έβγαλαν φτερά και γέννησαν τις σκέψεις,
το γόνυ εκράτησαν ορθό στης λευτεριάς το τάμα,
γλωσσολαλιά Ελληνική, της οικουμένης θάμα.

Γλώσσα μου μυριολάλητη μην θαρρείς σε προδώσω,
μην τάχα σε απαρνηθώ, σ' άλλα καλά να ενδώσω,
λαλιά μου, εσύ, πεντάμορφη, πάντα θα σε χρυσώνω,
που `σαι διαμάντι αδάμαστο, πέτρα για να στεριώνω,
έχω τον τρόπο μου εγώ την πέτρα να σηκώνω
και τους χρυσούς θνητούς να πω, την γλώσσα ν' αρματώνω.

Ρίτσος, Τερζάκης, Κοραής, Κορνάρος, Πρωταγόρας,
Ψυχάρης, Τσίρκας, Συκουτρής, Χρυσολωράς, και Ρώτας,
Αριστοφάνης, Βάρναλης, Βιζυηνός, Χορτάτσης
και Μακρυγιάννης, Σολωμός, Ρήγας και Σαμαράκης,
Αυγέρης, Ουράνης Μαρκοράς, και Ισοκράτης, Θέσπις,
Ψαθάς και Χριστιανόπουλος, Μουσούρος, Προβελέγγης,
και Θουκυδίδης, Μένανδρος, Δελμούζος, Καρκαβίτσας,
Χείλων, Ροϊδης, Λάσκαρης, Χάκκας, Χατζής, Σκαρίμπας,
Εμπεδοκλής και Πλούταρχος, Κύρος, Πανοπολίτης,
Κόραξ, Βοργίας, Βουτυράς, Σουρής, Βαλαωρίτης,
Ιορδανίδου, Αρβελέρ, Σαπφώ και Αλεξίου,
η Πολυδούρη, η Μιλλιέξ, Δέλτα και Σωτηρίου,
και Ιπποκράτης, Ξενοφών, Πολίτης, Εφταλιώτης,
Αισχύλος, Αινησίδημος, Λυσίας, Μπαμπινιώτης.

Οδυσσέας Ελύτης-Από το Άξιον Εστί:

ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ ΕΔΩΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική.
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου...
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου...

Εκεί σπάροι και πέρκες
ανεμόδαρτα ρήματα
ρεύματα πράσινα μες στα γαλάζια
όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουνε
σφουγγάρια, μέδουσες
με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων
όστρακα ρόδινα με τα πρώτα μαύρα ρίγη...

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα μαύρα ρίγη...

Εκεί ρόδια, κυδώνια
θεοί μελαχροinoί, θείοι κ' εξάδελφοι
το λάδι αδειάζοντας μες στα πελώρια κιούπια.
Και πνοές από τη ρεμματιά ευωδιάζοντας
λυγαριά και σχίνο
σπάρτο και πιπερόριζα
με τα πρώτα πιπίσματα των σπίνων
ψαλμωδίες γλυκές με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σοι...

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σοι!..

Εκεί δάφνες και βάγια
θυμιατό και λιβάνισμα
τις πάλες ευλογώντας και τα καριοφίλια
στο χώμα το στρωμένο με τ' αμπελομάντιλα ,
κνίσες, τσουγκρίσματα
και Χριστος Ανέστη
με τα πρώτα σμπάρα των Ελλήνων!
Αγάπες μυστικές με τα πρώτα λόγια του Ύμνου...

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια του "Ύμνου !..

Θεατρική παράσταση

(Φοιτήτριες τής Φιλοσοφικής Σχολής συζητούν για την Ελληνική γλώσσα)

- A.** Ξέρετε τι μέρα είναι σήμερα;
- B.** Μια μέρα συνηθισμένη, όπως τόσες άλλες μέρες.
- A.** Κι όμως, αγαπητή μου, σήμερα είναι 9 Φεβρουαρίου, παγκόσμια ημέρα Ελληνομάθειας. Ακόμη, είναι η μνήμη τού Διονυσίου Σολωμού, τού σπουδαίου αυτού Έλληνα ποιητή.
- Γ.** Εμείς, φοιτήτριες τής Φιλοσοφικής Σχολής, ας μιλήσουμε τέτοια μέρα για το μεγαλείο τής Ελληνικής γλώσσας, αφού με τούς θησαυρούς της πλούτισε τις γλώσσες και τις διάνοιες τού κόσμου.
- B.** Θυμάμαι τώρα τα λόγια τού αγίου Κοσμά τού Αιτωλού, που στα μαύρα χρόνια τής σκλαβιάς έλεγε δυνατά:
«Να κρατάτε ψηλά τήν ελληνική γλώσσα».
- A.** Και μιας που είναι σήμερα η μνήμη τού ποιητή Δ. Σολωμού αξίζει να θυμηθούμε και τα δικά του λόγια:
«Άλλο δεν έχω στο νου μου πάρει ελευθερία και γλώσσα».
- Δ.** Η ελληνική γλώσσα, ζωντανή πάνω από 3.000 χρόνια ως γραπτός λόγος και πάνω από 5.000 χρόνια ως προφορικός, δεν αποτελεί απλώς και μόνο μια από τις 2.700 περίπου γλώσσες που μιλιούνται σήμερα στον πλανήτη. Είναι μια ιδιαίτερη, ανώτερη, ξεχωριστή γλώσσα.
- Ε.** Συμφωνώ μαζί σου. Είναι μία και αδιαίρετη από την αρχαιότητα ως τα σήμερα. Γλώσσα ζωντανή και τρεχούμενη, όπως το τονίζει από τη Γαλλία η Ελληνίδα ιστορικός και καθηγήτρια τής Σορβόνης η Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ.
- Γ.** Ναι, είναι η μόνη γλώσσα στην ιστορία τής ανθρωπότητας, που μιλιέται και γράφεται συνέχεια για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα κι επέζησε στις χιλιετηρίδες. Πάνω της βασίστηκε ό,τι πραγματικά μεγάλο έχει να επιδείξει το ανθρώπινο πνεύμα:
Από τα έπη τού Ομήρου, τα κείμενα τής κλασικής αρχαιότητας, έως την Καινή Διαθήκη, τα έργα των Πατέρων και Υμνογράφων τής Εκκλησίας και γιατί όχι και το δημοτικό τραγούδι.
- A.** Πραγματικά, αποτελεί μοναδικό φαινόμενο ιστορικής συνέχειας, ενότητας και πνευματικής δημιουργίας.
- Ε.** Επίσης, θαυμαστό δεν είναι το Ευαγγέλιο τής πίστης μας, η Κ. Διαθήκη, ο λόγος τού Θεού να γραφτεί πρώτα στην ελληνική γλώσσα; Κι ύστερα μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες, πάνω από 1.200 γλώσσες, και κυκλοφορεί σήμερα σ' όλο τον πλανήτη.

Β. Σ' ευχαριστούμε που μας το θύμισες.

Ας συνεχίσουμε τώρα, κορίτσια, με τον ποιητή Γ. Σεφέρη που μας λέει:
«Για κοιτάξτε πόσο θαυμάσιο πράγμα είναι να λογαριάζει κανείς πως από την εποχή που μίλησε ο Όμηρος έως τα σήμερα, **μιλούμε, ανασαίνουμε και τραγουδούμε με την ίδια γλώσσα, την ελληνική**. Κι αυτό, ακούτε, δεν σταμάτησε ποτέ».

Δ. Ξέρετε τι είπε ο Οδυσσέας Ελύτης στην Ακαδημία τής Στοκχόλμης, όταν βραβευόταν με το Νόμπελ τής λογοτεχνίας, το 1979;

Όλες μαζί: Για πες μας.

Δ. «Μου δόθηκε, αγαπητοί φίλοι, να γράφω σε μία γλώσσα που μιλιέται μόνον από μερικά εκατομμύρια ανθρώπων. Παρόλα αυτά, μια γλώσσα που μιλιέται επί δυόμισυ χιλιάδες χρόνια χωρίς διακοπή... Η χώρα μου είναι μικρή σε έκταση χώρου και απέραντη σε έκταση χρόνου».

Ε. Κι όταν σκεφθούμε πως η Λατινική, η επίσημη γλώσσα τής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, δεν υπάρχει σήμερα και γι' αυτό ονομάζεται (**όλες μαζί το φωνάζετε**) **«νεκρή γλώσσα»**.

Α. Στο σημείο αυτό έχω να πω κάτι πολύ σημαντικό. Μπορεί να μη λέμε σήμερα «τι ώρα φεύγει η ναυς;», αλλά λέμε «τι ώρα φεύγει το πλοίο;». Όμως τα παράγωγα των σχετικών λέξεων προέρχονται όλα από την αρχαία λέξη **ναυς**, όπως ναυάγιο...

Ε. ναυαγός, ναύτης, ναύαρχος.

Α. Ή μπορεί να μη λέμε «άνοιξε τη θύρα», όμως λέμε θυρωρός, θυρίδα, θυρωρείο.

Γ. Πολύ σωστά. Τι θαυμαστό! Δεν το είχα σκεφθεί!

Β. Σας θυμίζω κάτι, γιατί σίγουρα το ξέρετε. Το 1992, οι Ισπανοί ευρωβουλευτές υπέβαλαν πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την αναγνώριση τής Αρχαίας Ελληνικής ως διεθνούς γλώσσας. Μάλιστα, στην πρότασή τους αυτή ονομάζουν τη γλώσσα μας **«μάνα γλώσσα όλων των ευρωπαϊκών γλωσσών»**.

Όλες μαζί: «Για τη μητέρα γλώσσα μας τα λάβαρα κρατείστε», Κωστής Παλαμάς.

Γ. Είναι αλήθεια πως οι Ισπανοί αναγνωρίζουν την πολιτιστική μας κληρονομιά και την προσφορά τής Ελλάδας στην Ευρώπη και στον κόσμο όλο. Και μάς ευχαριστούν.

Δ. Πολύ ωραία. Πάνω σ' αυτό θα σας δείξω ένα σχετικό βιντεάκι. Πιστεύω θα εντυπωσιαστείτε.

<https://tinyurl.com/3d32nzhs>

Όλες μαζί: Ήταν τέλειο!!! Σ' ευχαριστούμε.

- Δ.** Επίσης, ο τότε πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Ζακ Ντελόρ, πρότεινε:
«Θα ήταν θαυμάσιο μια γλώσσα με ιστορία 4.000 χρόνων, μέσω της οποίας έχουν εκφραστεί οι μεγαλύτερες μορφές της παγκόσμιας διανοήσης και θεμελιώθηκαν όλες οι επιστήμες να γίνει η επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης»!
- Ε.** Δεν ήταν δυνατό να μη χρησιμοποιηθεί από τους επιστήμονες. Πώς αλλιώς να εκφράσουν τις υψηλές ιδέες τους; Τούς ήταν απαραίτητη μια πλούσια και απέραντη σε λέξεις, έννοιες και βάθος γλώσσα.
- Γ.** Στην Αγγλική γλώσσα έχει ενσωματωθεί πλήθος ελληνικών λέξεων.
- Ε.** Τι ακριβώς συμβαίνει;
- Γ.** Γιατί η Αγγλική αδυνατεί να χρησιμοποιήσει λέξεις με πολλές έννοιες. Έτσι, όταν ο επιστήμονας θα βρεθεί στην ανάγκη να αποδώσει μια έννοια με αγγλική λέξη, υπάρχει ο κίνδυνος της σύγχυσης ως προς τη σωστή απόδοση της έννοιας. Γι' αυτό δανείζεται ελληνικές λέξεις που κυριολεκτούν!
- Α.** Έτσι συμβαίνει. Η Αγγλική γλώσσα έχει 490.000 λέξεις, από τις οποίες 41.615 λέξεις είναι από την ελληνική γλώσσα. Για να το καταλάβετε καλύτερα, θα σας διαβάσω ένα κομμάτι από μια ομιλία στα αγγλικά.
«In an epoch characterized by monopolies, oligopolies, monopolistic antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthological, but this should not be metamorphosed into plethorophobia, which is endemic among academic economists.»
- Δ.** Η φυσική επιστήμη δημιουργεί όρους με ρίζα ελληνική για τις νέες ανακαλύψεις της, όπως ηλεκτρόνιο, πρωτόνιο.
- Β.** Μα, οι ιατρικοί όροι δεν είναι ελληνικοί! Λένε πως το 90% των λέξεων που χρησιμοποιούνται στην ιατρική επιστήμη είναι ελληνικές. Το είδαμε και στο video.
- Ε.** Οι Γάλλοι με σεβασμό μιλούν για την Ελλάδα. Έχουν πει: «Οι ελληνικές ρίζες δίνουν στη γαλλική γλώσσα το βαθύτερο στήριγμά της. Μακρινή πηγή του πολιτισμού μας η Ελλάδα, είναι ζωντανή μέσα στις λέξεις που προφέρουμε».
- Γ.** Ένας Γερμανός καθηγητής της Φιλοσοφίας, ο Pleine, μίλησε για την αξία της ελληνικής γλώσσας:
«Με την ελληνική γλώσσα έμαθε η Ευρώπη να σκέπτεται. Εμείς οι Γερμανοί ευχαριστούμε, γιατί χρωστάμε πολλά στην ελληνική γλώσσα. Μας έμαθε τις αρχές της λογικής, το φιλοσοφικό στοχασμό».
- Α.** Συμπεραίνουμε λοιπόν πως πηγή τού ευρωπαϊκού πολιτισμού είναι η ελληνική γλώσσα.

- Β.** Και το όνομα Ευρώπη ελληνικό είναι.
- Ε.** Όσα και να πούμε δεν τελειώνουμε με το να θαυμάζουμε το μεγαλείο της ελληνικής γλώσσας.
- Δ.** Πραγματικά. Σήμερα στα σχολεία της Ισπανίας οι μαθητές μαθαίνουν τα Νέα Ελληνικά μαζί με τα Αρχαία.
- Γ.** Μόνο στην Ισπανία; Στην Αμερική, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Αγγλία, στην Ιταλία, στη Ρωσία, στον Καναδά, στην Αυστραλία και στη χώρα μας ακόμη και σε πολλά άλλα μέρη της γης, τα Πανεπιστήμια αυτών των χωρών έχουν έδρα ελληνικής γλώσσας, είτε νεοελληνικής είτε αρχαίας ελληνικής.
- Α.** Οι Έλληνες δηλαδή έπλασαν μια γλώσσα με άπειρους θησαυρούς κι έφτασε στα πέρατα τού κόσμου!
- Β.** Είναι μια γλώσσα οικουμενική. Ξεπερνάει τα όρια τού χώρου και του χρόνου.
- Δ.** Κορίτσια, θα σάς πω το εξής καταπληκτικό, που αποκάλυψαν οι Ισπανοί Ευρωβουλευτές. Η Αρχαία Ελληνική γλώσσα είναι η μόνη γλώσσα, που οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, προχωρημένης τεχνολογίας, μπορούν να δεχτούν νοηματικά! Όλες τις άλλες γλώσσες οι υπολογιστές τις απορρίπτουν ως αυθαίρετες! Μόνο στην ελληνική δέχονται τη μαθηματική της δομή, μα πάνω απ' όλα τη σπάνια αρμονία της, το βάθος της, το ρυθμό, το λυρισμό και τη σαφήνειά της. Και καταλήγουν:
«Χωρίς την ελληνική γλώσσα είναι αδύνατον να κάνει ούτε βήμα προς τα εμπρός η επιστημονική σκέψη τού Αύριο»!
- Α.** Πάντως, αγαπητές μου συμφοιτήτριες, ύστερα απ' όσα είπαμε, σκέφτομαι πως είμαστε πολύ προνομιούχες, πολύ τυχερές, που γνωρίζουμε και αγαπούμε την ελληνική γλώσσα. Ευχαριστούμε ειλικρινά όλους εκείνους, που κοπιάζουν γι' αυτό.
- Όλες μαζί:** Ευχαριστούμε!

ΒΙΝΤΕΟ: Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

<https://tinyurl.com/yckkzfvx>

Νικηφόρος Βρεττάκος

Ὁ ΑΓΡΟΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Ὅπως ἡ μέλισσα γύρω ἀπὸ ἓνα ἄγριο
λουλούδι, ὅμοια κ' ἐγώ. Τριγυρίζω
διαρκῶς γύρω ἀπ' τὴ λέξη.

Εὐχαριστῶ τὶς μακριᾶς σειρὲς
τῶν προγόνων, ποὺ δούλεψαν τὴ φωνή,
τὴν τεμαχίσαν σὲ κρίκους, τὴν κάμαν
νοήματα, τὴ σφυρηλάτησαν ὅπως
τὸ χρυσάφι οἱ μεταλλουργοὶ κ' ἔγινε
Ὅμηροι, Αἰσχύλοι, Εὐαγγέλια
κι ἄλλα κοσμήματα.

Μὲ τὸ νῆμα
τῶν λέξεων, αὐτὸν τὸ χρυσὸ
τοῦ χρυσοῦ, ποὺ βγαίνει ἀπ' τὰ βάθη
τῆς καρδιᾶς μου, συνδέομαι, συμμετέχω
στὸν κόσμο.
Σκεφτεῖτε:
Εἶπα καὶ ἔγραψα, «Ἀγαπῶ»

BINTEO: DID YOU KNOW YOU SPEAK GREEK?

(«ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΜΙΛΑΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ;»)

<https://tinyurl.com/ybzfxfjb>

Παγκόσμια Ημέρα Ελληνομάθειας

9 Φεβρουαρίου

Την γνώσαν μου έδωσαν
ΕΛΛΗΝΙΚΗ

...όστρακα ρόδινα...
με τα πρώτα μαύρα ρίγη...

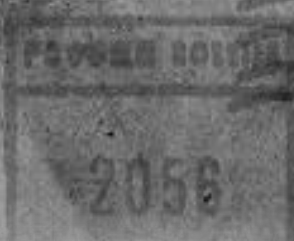

A vibrant image featuring a bouquet of red and white flowers, possibly tulips, with several red Easter eggs in the foreground. The background is a clear blue sky. The text "Χριστός" is written in a red, serif font in the upper right area.

Χριστός

Ανέστη!

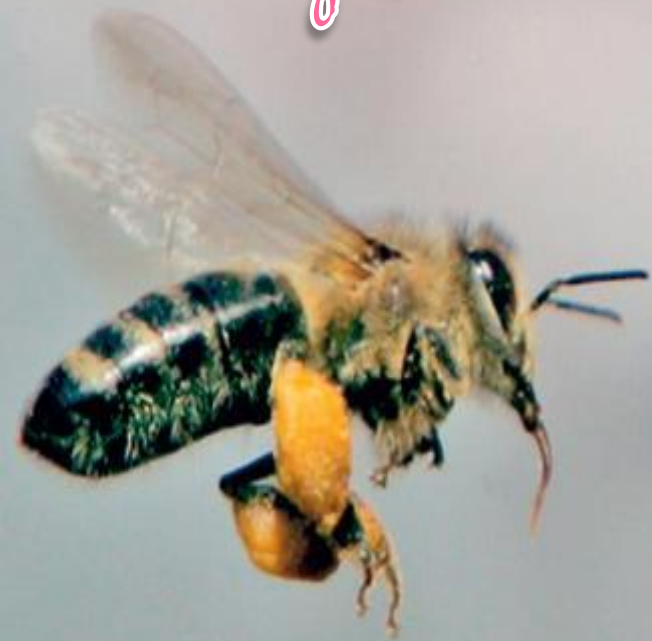
Επίσκοπος
Οδυσσίας

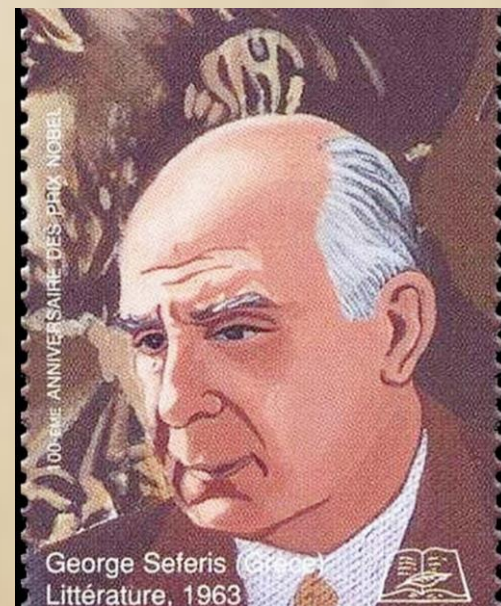
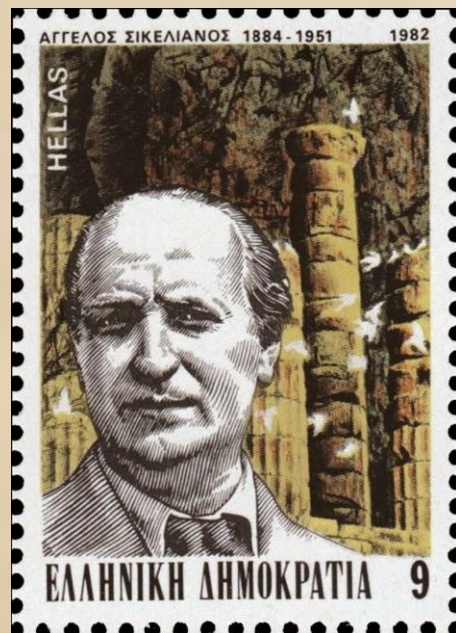
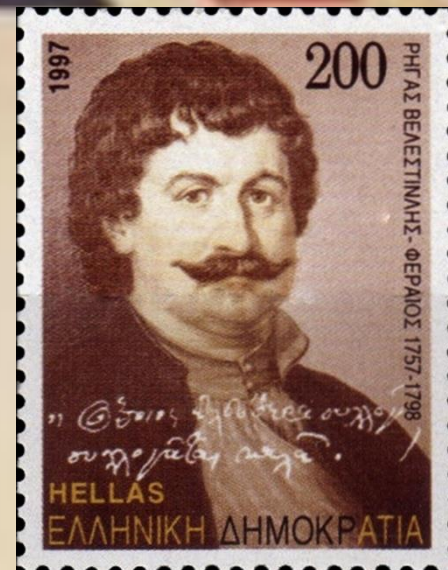

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου...
με τα πρώτα λόγια του «Ύμνου»!

lanart presents

Όπως η μέλισσα
ζέρω από ένα άγριο λουλούδι...

The Wo
1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ
λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ τ
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ
ἐν τῷ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 καὶ
λαβεν.⁴

Αγιάπώ

